

USA:s president Jimmy Carter vill spara bensen: Nu vådrar Volvohandlaren i Los Angeles morgonluft

USA måste spara energi, kräver dess president Jimmy Carter. Teknikens värld var i Los Angeles — biliststaden — när presidenten gjorde sitt utspel. Inom loppet av några tiotal år tar bensen slut, säger Carter och jämför nationens situation med en krigssituation. Reaktionen hos folk var märklig.

Av GEORGE JOHANSSON
— PeO ERIKSSON (foto)

■■■ En dag våren 1977 ställer sig USA:s president Jimmy Carter upp, talar till sin stora nation via TV och säger:

— Vi måste spara energi. Vi måste sluta att åka omkring i stora bensinsörplande bilar. Annars tar bensen snart slut och då kan vi inte åka alls.

Ungefär så säger han. Han uttrycker sig mycket enkelt och rakt på sak. Hans TV-tal är skrivet så att minsta barn ska förstå innebörden av det.

Jag ligger på en stor dubbelsäng i mitt hotellrum i Los Angeles och ser talet i en färg-TV. Utanför rummet surrar en stor ismaskin, det har just blivit mörkt och strålkastarna som lyser upp palmerna i hotellträdgården sköljer ljus över de gröna bladen. Det har varit varmt under dagen, men luftkonditioneringen håller temperaturen i rummet på en behaglig nivå.

Vill jag duscha efter TV-pro-

grammet och sedan raka mig omedelbart efter duschen kan jag använda 250-wattslampan i taket ovanför badrumsspeglarna. Den fixar bort imman i badrummet på nolltid.

Tittar jag ut genom fönstret och ner på parkeringsplatsen utanför hotellet ser jag bara en enda bil som garanterat drar mindre än två liter bensen per mil i stadstrafik.

Det är en Volkswagen. Bredvid den står en Cadillac Eldorado med en V8 på 8,2 liter. Den är verkligen vad president Carter kallar "gas-guzzler", bensinslukare.

Mercury Monarch betraktas som en relativt liten vagn i USA. Den drar 2,05 liter/mil vid försiktig stadskörning. Det står en sådan på parkeringsplatsen. Dagens ekonomialternativ när det gäller USA-bilar.

Energien flödar

Energien flödar i USA och den är förhållandevis billig. En gallon bensen — ca 3,75 liter — kostar omkring 2:20 i svenska pengar. Rekorddyrt, svinaktigt, ofattbart, tycker folk som tankar.

Så kommer presidenten och säger att han ska höja bränsleskatten. Och lägga straffskatt på bensinslukare. Ge skatterabatt till småbilar.

En PR-man för General Motors beklagar sig:

— Det hjälper inte att vi försöker få folk att köpa mindre och bensinsnålare bilar. De vill inte ha dem. Vad ska vi göra?

"Mannen på gatan", intervjuad i TV, säger:

— Vart har friheten i USA tagit vägen? Jag vill åka bekvämt. Jag tänker fortsätta att köra min Cadillac. Det kanske kostar lite mer — än sen då. Jag blir väl tvungen att betala.

● Eddie Franc, Volvohandlare i Los Angeles, hoppas på försäljningsökning om USA får straffskatt på bensintörstiga bilar.

Och Chevroletförsäljaren säger: "Folk kommer att fortsätta att köpa stora bilar..."

Senatorer från alla landsändar uttalar sig. I princip är innebörden att det nog är OK att man sparar energi i USA — som nation betraktat — men man ska akta sig noga för att försöka strypa för mycket av flödet här i Kalifornien/Texas/Arizona/New York etc.

Politiska kommentatorer framhåller att det kommer att bli mycket svårt för presidenten att få igenom sitt energisparprogram.

En kille som ger mig lift i en stor fyrhjuldriven ökenvagn säger:

— This here baby sure burns a lot of gas, but you have to keep them goin'. He'll never get away with it . . .

(Hon drar mycket bensen, men man måste ju hålla henne i gång. Han grejar det aldrig.) Han, det är alltså president Carter.

Straffskatt

Vad Carter föreslår när det gäller

besparingsåtgärder inom bilismen är straffskatt på bensintörstiga bilar. För en riktig sörplare — en stor Cadillac — kan skatten bli så mycket som 2 488 dollar år 1985. Dessutom föreslår presidenten att skatten på bensen höjs med fem cent per gallon och sedan vidare i en stigande skala om nationen förbrukar så mycket som en procent bensen mer än de uppsatta sparmålen.

Det skulle kunna innebära en maximal skatthöjning med 50 cent år 1989, dvs närmare 2:50 i svenska pengar bara i straffskatt för 3,75 liter bensen.

Ett surt äpple att bita i för en nation som ständigt tycks vara på bilburen fot, där drömmen om en husbil med en fyrhjuldriven nöjesbil på släp har växt sig allt starkare hos allt fler genom åren.

En Chevrolet-försäljare säger:

— Jag tror inte att småbilsförsäljningen kommer att öka nämnvärt under den närmaste framtiden.

Det går inte att göra folk medvetna om att bensen håller på att ta slut. Så länge de har pengar kommer de att åka i bekväma bilar med lång hjulbas och komfortabel gång.

— Men det kan ju bli en svängning. Om tidningar och TV påverkar folk tillräckligt kanske . . .

— När allt kommer omkring är bilmärknaden helt styrd av känslor, inte förnuft.

Bra för Volvo

Men hos Volvo-handlaren Keys Motors, granne med Chevrolet-försäljaren på Van Nuys Boulevard i norra delarna av Los Angeles-området, vädras morgonluft.

— Sedan president Carter höll sitt TV-tal har vi märkt en omedelbar reaktion. Vi har inte sålt så många bilar under de senaste dagarna, men folk i massor kommer hit och tittar. Typiska Volvo-kunder. De tittar tre gånger innan

de köper.

Hos Keys Motors säljer man också små Renault 5, under modellbeteckningen "Le Car". Men den bilen är det få som köper.

— Säljer man mer än fem i månaden är man en stor Renault-återförsäljare.

En stor återförsäljare av USA-bilar i USA räknar sin försäljning i hundratals bilar.

Eddie Franc säljer Volvo hos Key Motors.

Eddie räknar med en stor ökning av Volvobilar på USA:s vägar inom den närmaste framtiden.

— Allt pekar på en ökning av småbilsförsäljningen. Och vi som säljer Volvo har en stor chans. Framför allt om Volvo kunde satsa på att upplysa folk i USA om hur bra deras bil egentligen är.

— Sedan finns förstås den

Forts sid 51

Jimmy Carter vill spara bensin

möjligheten att Detroit kommer ifatt och också börjar göra bra småbilar...

Att det sedan finns krafter i gång för att bara ge rabatter i form av skattereduktion till bensinsnåla bilar som är tillverkade inom USA kan dessutom påverka alla utländska bilar försäljning.

På gatan utanför mal trafiken fram. Jag matar in mig i strömmen av bilar och ut på en motorväg för att köra fem svenska mil till en annan stad för att äta lunch med en kollega. Sträckan anses som en normal lunchsväng i Los Angeles-området där man praktiskt taget lever halva sitt liv i bilen.

Vart bär det hän?

Trots allt — trots alla kortsynta reaktioner jag träffat på hos folk sedan president Carter introducerade sin sparkampanj — har jag svårt att tänka mig Los Angeles utan stora bilar, särskilt när jag sitter i en själv på den 16-filiga motorvägen med nosen söderut.

Det verkar som om maskineriet inte går att stoppa — åtminstone inte förrän USA står inför det faktum att det verkligen inte finns någon bensin kvar.

Så slår jag på bilradion och hör NBC-kommentatorn David Brinkley på country-stationen KGBS:

— Om allt vad vi hört om att oljeförråden håller på att sina är sant, kan vi bara roa oss med att göra distinktionen "stora bensinsörplare" och "små bensinsörplare" under en kortare period. För om det är sant allt det här om bensintillgången kommer det att bli så lite bensin kvar att sörpla att den nation som växte upp med bilen kommer att få lära sig att leva utan den inom en generation.

— Där har vi något att tänka på... David Brinkley, NBS-News, New York...

Jag vet inte om det är inbillning, men saktar inte bilarna omkring mig ner farten lite?

Men så tittar jag på hastighetsmätaren och ser att vi mal fram i samma fart som förut. Med samma bränsleförbrukning. ■

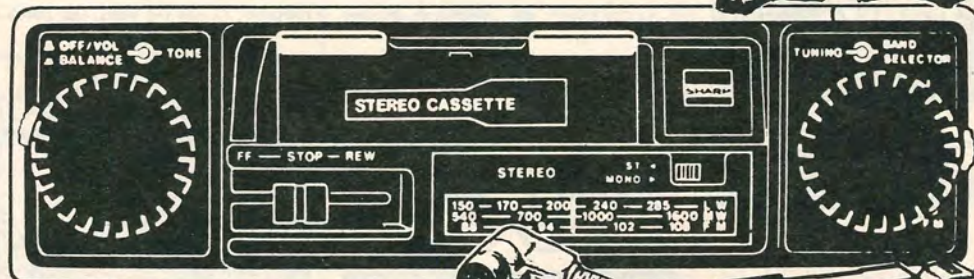

● "Folk vill ha sådana här bilar, sen får de kosta vad de kosta vill... och vi ser till att de får vad de vill ha." Så resonerar man i GM-kretsar och fortsätter att tillverka Chevrolet Monte Carlo.

Sharp presenterar störätaren!

Sharp RG-5300 SK. Bilstereonyhet med störätaradaptor. Stereohandspelare, radio med FM-stereo. Autoutkast. Snabbspolning fram och back. Uteffekt 2 x 7 W. C:a pris 745:—. Störätaradaptor (145:—) kan anslutas.

Generalagent:

Kjellbergs Successors AB
Fack, 104 20 Stockholm 8
tel 08/54 07 00

